

'कागदी बाँड' हद्दपार! महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांच्या निर्णयामुळे ई-बाँडची एन्ट्री

मुंबई (वृत्तसंस्था): महाराष्ट्रातील आयातदार आणि निर्यातदारांसाठी एक अत्यंत महत्त्वाचा आणि मोठा निर्णय राज्य सरकारने घेतला आहे. कागदी बाँडची जुनी पद्धत आता कायमची हद्दपार होणार असून, त्याऐवजी आजपासून राज्यात इलेक्ट्रॉनिक बाँड (श-इपेव) व्यवहारांची सुरुवात केली जाणार आहे. राज्याचे महसूलमंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे यांनी हा महत्त्वपूर्ण निर्णय जाहीर केला आहे, ज्यामुळे राज्याच्या व्यापार आणि महसूल प्रक्रियेत डिजिटल क्रांती येणार आहे. या नवीन ई-बाँड प्रणालीमुळे राज्यातील आयातदार (Importers) आणि निर्यातदारांना (Exporters) मोठा फायदा होणार आहे. कस्टम अधिकारी तात्काळ इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने पडताळणी करू शकणार असल्याने, बाँडमधील फसवणुकीच्या प्रकारांना मोठ्या प्रमाणात आळा बसेल. आधीच्या कागदी बाँडमध्ये इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने बदल करणे किंवा बाँडची रक्कम वाढवणे आता अत्यंत सोपे आणि सोयीस्कर होणार आहे. या प्रणालीमध्ये कस्टम अधिकारी आणि ग्राहकांच्या इलेक्ट्रॉनिक स्वाक्षरीचा वापर केला जाणार आहे. यामुळे संपूर्ण व्यवहार सुरक्षित, पारदर्शक आणि विश्वासार्ह होण्यास मदत मिळेल. हा निर्णय राज्यातील व्यापाराला गती देणारा तसेच महसूल प्रक्रियेत आधुनिकता आणणारा ठरला आहे.

ई-बाँड म्हणजे इलेक्ट्रॉनिक बाँड होय. ही एक अत्याधुनिक डिजिटल प्रणाली आहे, जी व्यापार आणि कस्टम (Customs) व्यवहारांमध्ये मोठी क्रांती घडवून आणते. या प्रणालीचा मूळ उद्देश कागदी बाँड्सचा वापर पूर्णपणे संपुष्टात आणणे हा आहे. आयातदार आणि निर्यातदार यांना विविध कस्टम व्यवहारांसाठी वेगवेगळ्या कागदी बाँड्सची आवश्यकता भासत नाही. या ई-बाँडमुळे त्यांना

फक्त एकाच इलेक्ट्रॉनिक बाँडद्वारे कस्टम संबंधित त्यांच्या सर्व प्रक्रिया पूर्ण करणे शक्य होते. ही प्रणाली संपूर्ण प्रक्रिया डिजिटल करते. यामुळे बाँड तयार करणे, सादर करणे, पडताळणी करणे आणि त्यात बदल करणे यांसारखी सर्व कामे जलद, सोयीची आणि पारदर्शक होतात. थोडक्यात, ई-बाँड हे व्यापार क्षेत्राला कागदविरहित (Paperless) आणि डिजिटल बनवण्याच्या दिशेने टाकलेले एक

महत्त्वाचे पाऊल आहे. महाराष्ट्रामध्ये 'कस्टम ई-बाँड' (Custom E-Bond) प्रणालीचा आज अधिकृतपणे शुभारंभ करण्यात आला आहे. हा निर्णय केवळ कागदी बाँड हद्दपार करत नाही, तर राज्याच्या व्यापार प्रक्रियेत 'ईज ऑफ डुईंग बिझनेस'ला मोठी गती देतो. या क्रांतिकारी 'कस्टम ई-बाँड' प्रणालीच्या यशस्वी अंमलबजावणीसाठी राज्य शासनाने तीन प्रमुख संस्थांची मदत घेतली

आहे: महाराष्ट्रात सुरू झालेल्या 'ई-बाँड' (Electronic Bond) प्रणालीमुळे राज्याच्या सीमाशुल्क (Customs) आणि व्यापार क्षेत्राच्या कार्यपद्धतीत मोठे आणि सकारात्मक बदल होणार आहेत. या नवीन डिजिटल व्यवस्थेमुळे व्यवसायिकांचा मार्ग अधिक सुकर होणार असून, संपूर्ण प्रक्रिया अधिक वेगवान, सुरक्षित आणि पारदर्शक बनेल.

मगरे अक्कलकुवा तालुका माध्यमिक शिक्षक संघाचे अध्यक्ष; सर्व पदाधिकारी बिनविरोध

खापर। तुकाराम क्षीरसागर
अक्कलकुवा तालुका माध्यमिक शिक्षक संघ आणि शिक्षक लोकशाही आघाडीच्या महत्त्वाच्या पदाधिकाऱ्यांची निवड प्रक्रिया नुकतीच उत्साहात पार पडली. विशेष म्हणजे, संघटनेतील एकजूट दाखवत सर्व प्रमुख पदांवर बिनविरोध निवड झाल्याने शिक्षकांच्या वर्तुळात समाधानाचे वातावरण आहे. या निवडणुकीत मनोज मगरे यांची तालुका माध्यमिक शिक्षक संघाच्या अध्यक्षपदी एकमताने निवड करण्यात आली. त्यांच्या खांद्यावर आता संघटनेची प्रमुख जबाबदारी असणार आहे. त्यांच्यासोबतच दीपिका राणे यांची उपाध्यक्षपदी आणि संघटनेच्या कार्याला प्रभावीपणे जनतेसमोर नेण्यासाठी सुधाकर मराठे सर यांची प्रसिद्धी प्रमुख म्हणून बिनविरोध निवड करण्यात आली

आहे. यासोबतच, अक्कलकुवा तालुका शिक्षक लोकशाही आघाडीच्या कार्यात सक्रिय सहभाग घेण्यासाठी तुकाराम क्षीरसागर यांची सहकार्यवाहक म्हणून बिनविरोध निवड करण्यात आली आहे. विद्यार्थी हिताचे प्रश्न ते अधिक प्रभावीपणे सोडवतील, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

कार्यकारणी सदस्यपदी बिनविरोध निवड करण्यात आली आहे. या सर्व नवनिर्वाचित पदाधिकाऱ्यांचे शिक्षक संघटना आणि हितचिंतकांकडून अभिनंदन होत असून, पुढील काळात शिक्षक आणि विद्यार्थी हिताचे प्रश्न ते अधिक प्रभावीपणे सोडवतील, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

अतिवृष्टीग्रस्तांना दिवाळीपूर्वी मदत: पालकमंत्री कोकाटेचे आश्वासन; नुकसानग्रस्त भागाची पाहणी

नंदुरबार। दिपक गोसावी
राज्याचे क्रीडा व युवक कल्याण मंत्री तथा नंदुरबार जिल्ह्याचे पालकमंत्री ड. माणिकराव कोकाटे यांनी दिनांक ४ ऑक्टोबर २०२५ अतिवृष्टीमुळे बाधित झालेल्या जिल्ह्यातील भागांचा दौरा करत शेतकऱ्यांशी संवाद साधला. यावेळी त्यांनी दिवाळीपूर्वीच नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना तातडीने शासकीय मदत मिळवून देण्यासाठी युद्धपातळीवर प्रयत्न सुरू असल्याचे आश्वासन दिले. पालकमंत्री कोकाटे यांनी नंदुरबार तालुक्यातील चौपाळे पंचक्रोशीतील पिकांच्या नुकसानीची प्रत्यक्ष पाहणी केली आणि शेतकऱ्यांच्या अडचणी जाणून घेतल्या. कोकाटे यांनी माहिती दिली की, गेल्या काही दिवसांत नंदुरबार जिल्ह्यात ६५ मिलिमीटरपेक्षा अधिक पाऊस झाला आहे,

त्यामुळे जिल्ह्याला अतिवृष्टीग्रस्त म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. या अतिवृष्टीमध्ये सुमारे दोन हजार हेक्टर क्षेत्राचे नुकसान झाले असून यात परपई, केळी आणि कापूस या प्रमुख पिकांचा मोठ्या प्रमाणावर

समावेश आहे. पंचनामे पूर्ण करून तातडीने अहवाल शासनाकडे पाठवण्याची प्रक्रिया सुरू आहे, जेणेकरून शेतकऱ्यांच्या हातात दिवाळीपूर्वीच मदत पोहोचेल, असे त्यांनी स्पष्ट केले.

आम आदमी पार्टी केज तालुका कार्यकारिणी जाहीर; अॅड.दिनेश बिक्कड तालुकाअध्यक्ष तर ईश्वर सारुक यांची उपाध्यक्ष म्हणून निवड

केज। प्रतिनिधी
आम आदमी पार्टीच्या (AAP) बीड जिल्हा पातळीवरील संघटने च्या बळकटीसाठी आणि पक्षप्रमुख श्री. अरविंद केजरीवाल यांच्या विचारसरणीने प्रेरित होऊन, तसेच महाराष्ट्र राज्याचे कार्यकारी अध्यक्ष श्री. अजित फटके पाटील यांच्या आदेशानुसार, केज तालुक्याची नवीन कार्यकारिणी जाहीर करण्यात आली आहे. या कार्यकारिणीत पुढील पदाधिकाऱ्यांची निवड करण्यात आली.

तालुकाअध्यक्ष अड. दिनेश बिक्कड, उपाध्यक्ष ईश्वर सारुक, सचिव विजय वनवे, सह सचिव अक्षय शाहरुक, मीडियाप्रमुख शशिकांत आंधळे, संघटनमंत्री अमोल वनवे, सहसंघटन मंत्री वैभव चाटे, अल्प संख्याक विभाग प्रमुख आबा हांके, शेतकरी आघाडी प्रमुख श्रीनाथ बिक्कड, विद्यार्थी आघाडी प्रमुख अमोल देशमुख यावेळी आम आदमी पार्टीचे बीड जिल्हाध्यक्ष माजी सैनिक अशोक येडे, जिल्हा उपाध्यक्ष रफिक पठाण व जोशी, बीड शहरप्रमुख सय्यद सादेक, अल्पसंख्याक विभाग

प्रमुख नासेर मुंडे, मीडिया प्रमुख रामभाऊ शेरकर, तसेच बाजीराव ढाकणे आदी पदाधिकारी उपस्थित होते. केज तालुक्यात येणाऱ्या स्थानिक स्वराज्य संस्था निवडणुकांमध्ये आम आदमी पार्टी प्रभावीपणे सर्वसामान्यांचे प्रश्न उचलून शिक्षण आरोग्य विद्यार्थी शेतकरी यांचे प्रश्न घेऊन काम करेल, असा विश्वास या वेळी व्यक्त करण्यात आला. दरम्यान वरील पदाधिकाऱ्यांचे सर्वत्र अभिनंदन होत असून पुढील वाटचालीसाठी शुभेच्छा दिल्या आहेत.

'पुरुषोत्तम पुरस्कार'ची घोषणा: बोरद परिसरातील रंजणपूर येथील 'आपकी जय परिवार' होणार सन्मानित

बोरद (मंगेश पाटील)
श्री. पी. के. अण्णा पाटील फाउंडेशनच्या वतीने दिला जाणारा प्रतिष्ठित 'पुरुषोत्तम पुरस्कार' यंदा नंदुरबार जिल्ह्यातील 'आपकी जय परिवार' (संस्था स्तर) यांना जाहीर करण्यात आला आहे. पुरस्काराचे स्वरूप एक लाख रुपये रोख आणि मानचिन्ह असे आहे. फाउंडेशनचे अध्यक्ष दीपकभाई पाटील आणि सचिव प्रा. मकरंद पाटील यांनी ही माहिती दिली. सहकार महर्षी अण्णासाहेब पी. के. पाटील यांच्या जयंतीनिमित्त सामाजिक, शैक्षणिक आणि संशोधन क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या व्यक्ती व संस्थेला हा पुरस्कार दरवर्षी प्रदान केला जातो. व्यक्ती स्तरावर हा पुरस्कार डॉ. तात्याराव लहाने यांना प्रदान करण्यात येणार आहे. संस्था स्तरावर निवड झालेली 'आपकी जय परिवार' ही संस्था बोरद परिसरातील रंजणपूर (ता. तळोदा, जि.

नंदुरबार) येथील आहे. स्वातंत्र्यपूर्व काळात गुलाम महाराज यांनी स्थापन केलेला हा 'आरती समाज' भक्तीपंथाच्या माध्यमातून समाज सुधारणेचे कार्य करतो. 'आपकी जय' या अनोख्या जयकाराने या परिवाराने समाजात आत्मसन्मानाची भावना रुजवली. या संस्थेच्या शिकवणुकीमुळे आदिवासी समाजात मोठ्या प्रमाणात व्यसनमुक्ती झाली असून, त्यांचे धार्मिक व सामाजिक कार्य अत्यंत प्रेरणादायी आहे. ९ ऑक्टोबर २०२५ रोजी पुरस्कार वितरण: - गुरुवार, दिनांक ९ ऑक्टोबर २०२५ रोजी सकाळी ९:३० वाजता पूज्य साने गुरुजी विद्या प्रसारक मंडळाच्या प्रांगणात हा पुरस्कार वितरण समारंभ संपन्न होणार आहे. यापूर्वी प्रा. डॉ. राम ताकवले, डॉ. विजय भटकर, डॉ. जयंत नारळीकर, सिंधुताई सपकाळ, ना. धों. महानोर यांसारख्या अनेक दिग्गजांना या पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले आहे.

जय भोम! नमा बुद्धाय!

सुरकी बुध्दानु फादी, सुरली सद् धम देशाना.

सुरकी संघस्य सामग्गी, समगण तपो सुरली.

वर्षावास अधिष्ठान समारंभ
रविवार, दि. ०५ ऑक्टोबर २०२५

परळी वैजनाथ

प्रमुख धम्म देशना
पुज्य भदेल धम्मनाग महाधरो
संयोजक

धम्मदेशना व गाडी दान
भंते धम्मसार थेरो किक्षारी

ध्वजारोहण
सुप्रसंगी: पुज्य पंडित धम्मनाग महाधरो
सकाळी १० वाजता

भिखु संघास भोजनदान
सकाळी ११ वाजता

धम्म रंली
दुपारी १२ ते १

धम्मदेशना व गाडी दान
पुणे उपनगर कोरे
दुपारी १ ते २

भोजनदान
दुपारी २ ते ५

सुगंध कुटी बुद्ध विहार
स्थळ: भीमनगर (जगतकर गल्ली), परळी वैजनाथ.

संपादकीय

वाढती गुन्हेगारी कमी करण्यासाठी समुपदेशन

गुन्हेगारांना समुपदेशन करण्याची आवश्यकता, पद्धती आणि उपाययोजना लक्षात घेणार आहोत. गुन्हेगार सुधारून समाजात पुन्हा सन्मानाने जगू शकतील यासाठी समुपदेशन ही एक अत्यंत महत्त्वाची प्रक्रिया आहे. केवळ शिक्षा देणे पुरेसे नसते; गुन्हेगारी वृत्तीच्या मुळाशी असलेली कारणे शोधून त्यावर मानसिक आणि भावनिक स्तरावर उपचार करणे आवश्यक असते. गुन्हेगारांना समुपदेशन करणे का गरजेचे आहे? याचा विचार केल्यास लक्षात येते की, गुन्हेगारांना समुपदेशन करणे हे केवळ त्यांच्यासाठीच नव्हे, तर संपूर्ण समाजासाठी महत्त्वाचे आहे. एखाद्या व्यक्तीच्या वर्तणुकीत बदल होऊन तो गुन्हेगार होणे या मुद्द्याचा अभ्यास केला असता आपण समजू शकतो की, गुन्हेगारी प्रवृत्ती ही अनेकदा मानसिक ताण, भावनिक आघात, सामाजिक आणि आर्थिक समस्या किंवा चुकीच्या संमतीमुळे येते. समुपदेशन या मूळ कारणांवर काम करून त्यांच्या वर्तणुकीत सकारात्मक बदल घडवून आणण्यास मदत करते. गुन्हेगारांचे पुनर्वसन आणि समाज जोडणी खूप गरजेची आहे. शिक्षेनंतर गुन्हेगार पुन्हा समाजात परततात. त्यांना स्वीकारले जावे, त्यांनी नोकरी करावी आणि शांततापूर्ण आयुष्य जगावे यासाठी पुनर्वसनाची आवश्यकता असते. समुपदेशन त्यांना नवीन जीवनासाठी मानसिकदृष्ट्या तयार करते. पुन्हा गुन्हा करण्याची शक्यता कमी करणे म्हणजेच प्रभावी समुपदेशनामुळे गुन्हेगार त्यांच्या चुकांची जाणीव करून घेतात आणि भविष्यात पुन्हा गुन्हा करण्याची शक्यता लक्षणीयरीत्या कमी होते. मानसिक आरोग्य सुधारणा करणे शक्य होते जसे की, अनेक गुन्हेगार नैराश्य किंवा अंमली पदार्थांचे व्यसन यांसारख्या मानसिक समस्यांनी ग्रस्त असतात. समुपदेशन या समस्यांवर उपचार करून त्यांचे मानसिक आरोग्य सुधारते ज्यामुळे गुन्हेगारांना समुपदेशन कसे केले जाते? यावर चर्चा करणे काळाची गरज आहे. समुपदेशन ही एक क्रमबद्ध प्रक्रिया आहे. गुन्हेगाराची पार्श्वभूमी, गुन्हाचे स्वरूप आणि त्याची मानसिक स्थिती लक्षात घेऊन समुपदेशनाची योजना आखली जाते. गुन्हेगाराशी विश्वासपूर्ण संबंध स्थापित करणे ही यातील प्रमुख पायरी आहे. सर्वोत्तम आहे, समुपदेशकांने गुन्हेगाराशी विश्वासाचे आणि आदराचे नाते निर्माण करणे आवश्यक असते. यात सहानुभूती आणि संवेदनशीलता महत्त्वाची आहे, ज्यामुळे गुन्हेगार मोकळेपणाने आपल्या भावना आणि समस्या बोलून दाखवतो. समवेचे निदान आणि विश्लेषण करणे म्हणजेच समुपदेशक गुन्हेगाराच्या गुन्हेगारीवृत्तीच्या मूळ कारणांचा शोध घेतो. यात त्याचे बालपण, कोर्टबिक इतिहास, शिक्षण, सामाजिक-आर्थिक परिस्थिती आणि मानसिक स्थितीचे विश्लेषण केले जाते.समुपदेशनाचे टप्पे आणि तंत्र या प्रक्रिया जाणून घेतल्यास आपल्याला ही संकल्पना अजून खोलता जाऊन समजावून घेता येईल. वैयक्तिक समुपदेशन जसे की एकास-एक, समीरसामोरे चर्चा करून गुन्हेगाराला त्याच्या विचारांची आणि भावनांची जाणीव करून दिली जाते. समूह समुपदेशन यामध्ये समान समस्या असलेल्या गुन्हेगारांना एकत्र आणून त्यांना एकमेकांच्या अनुभवताून शिकण्याची संधी दिली जाते. संज्ञानात्मक वर्तणूक थेरपी या तंत्रात गुन्हेगारांच्या नकारात्मक आणि चुकीच्या विचारांसाठी आढावा देऊन त्यांना सकारात्मक विचार आणि वर्तन विकसित करण्यास मदत केली जाते. गुन्हेगारांना कौशल्य प्रशिक्षण देणे म्हणजे यात संघर्ष सोडवण्याचे कौशल्य, राग व्यवस्थापन आणि सामाजिक कौशल्ये शिकवली जातात.उपाययोजना आणि अंमलबजावणी बाबतीत बोलावचं म्हटल्यास चर्चेनंतर ठरवलेल्या उपायांची अंमलबजावणी करण्यास गुन्हेगाराला प्रोत्साहित केले जाते आणि त्याच्या प्रगतीचे सातत्याने मूल्यमापन केले जाते. गुन्हेगारी वृत्ती सोडण्यासाठी समुपदेशनात कोणत्या मुद्द्यांवर बोलले पाहिजे याबद्दल थोडक्यात जाणून घेऊयात. गुन्हेगारांना जबाबदारीची जाणीव करून देणे, त्यांच्याकडून गुन्हाची कबुली करून घेणे आणि त्यांनी केलेल्या गुन्हाची पूर्ण जबाबदारी स्वीकारायला लाऊन, इतरांना दोष देणे थांबवण्यास प्रवृत्त करणे. गुन्हा केल्याच्या परिणामांची जाणीव गुन्हेगाराला करून देणे जसे की त्यांच्या कुटुंबामुळे पीडित व्यक्ती आणि त्यांच्या स्वतःच्या कुटुंबावर झालेल्या नकारात्मक परिणामांची जाणीव करून देणे. राग आणि भावनिक व्यवस्थापन गुन्हेगाराच्या रागाचे मूळ रागाच्या उद्रेकाची कारणे ओळखण्यास त्याला मदत करणे. नियंत्रण तंत्र आजमावणे देखील यात आवश्यक असते. राग नियंत्रित ठेवण्यासाठी ध्यासोच्छ्वास व्यायाम, शांत राहण्याचे तंत्र आणि इतरांशी संवाद साधण्याचे योग्य मार्ग शिकवणे. मूल्य प्रणाली आणि नैतिकता गुन्हेगारांमध्ये नैतिक मूल्यांची स्थापना, प्रामाणिकपणा, आदर आणि सहानुभूती, दया यांसारख्या नैतिक मूल्यांचे महत्त्व समजावून सांगणे.कायद्याचे पालन करणे, कायदा सूर्यवस्था यावर गुन्हेगारांनी विश्वास ठेवणे अपेक्षित आहे. कायद्याचे उल्लंघन करण्याचे तोंटे आणि एक जबाबदार नागरिक म्हणून जाण्याचे फायदे समुपदेशन दरम्यान स्पष्ट केले जातात. भविष्यातील नियोजन, घ्येय निश्चिती याची गुन्हेगाराला जाणीव करून देणे आजमितीला आवश्यक आहे. सकारात्मक आणि वास्तविक जीवनाची घ्येये निश्चित करण्यास त्यांना मदत करणे, गुन्हेगारातील कौशल्ये विकसित करणे हे देखील महत्त्वाचे कार्य आहे. गुन्हेगारी सोडून नोकरी मिळवण्यासाठी, व्यवसायासाठी आवश्यक असणारी कौशल्ये शिकण्यासाठी त्यांना प्रोत्साहित करणे हा देखील तत्त्वाचा भाग आहे. समुपदेशन दरम्यान गुन्हेगारी सोडून चांगल्या जीवनासाठी कोणत्या उपाययोजना सांगितल्या गेल्या पाहिजेत? यावर अभ्यास झाल्यास गुन्हेगारी कमी व्हायला निश्चित मदत होईल. समुपदेशनानंतर गुन्हेगाराला समाजात यशस्वी होण्यासाठी काही ठोस उपाययोजना अमलात आणणे आवश्यक असते. गुन्हेगाराला शिक्षण आणि रोजगार व्यावसायिक प्रशिक्षण कारागृहात असताना किंवा बाहेर आल्यावर कौशल्य विकास कार्यक्रमाचा अभ्यासक्रम पूर्ण करायला लावणे. गुन्हेगाराला नोकरी शोधण्यास मदत करणे अथवा आधीच्या कामाच्या ठिकाणी पुन्हा रजू होण्यासाठी मदत आणि मार्गदर्शन करणे. सामाजिक आधार तसेच सकारात्मक आधार गट व्यवसमुक्ती किंवा गुन्हेगारी वृत्ती सोडलेल्या लोकांच्या समूहात सामील होण्यासाठी गुन्हेगाराला प्रोत्साहित करणे. कुटुंबाशी संवाद साधून तुटलेले नातेसंबंध पुन्हा जोडण्यास त्यांना मदत करणे जेणेकरून गुन्हेगार सर्वसामान्य आयुष्य जगू शकेल. गुन्हेगारांचे मानसिक आरोग्य अबाधित राहण्यासाठी नियमित समुपदेशन देत राहणे तुलगातून बाहेर आल्यानंतरही नियमितपणे मानसिक आरोग्य तज्ज्ञ किंवा समुपदेशकाशी संपर्क ठेवण्यास सांगणे. व्यवसनमुक्तीसाठी प्रयत्न करणे. अमली पदार्थांचे व्यसन असल्यास, त्यावरील उपचारासाठी व्यवसनमुक्ती केंद्रात दाखल होण्यास मदत करणे हा सर्व या प्रक्रियेचा भाग आहे. गुन्हेगाराच्या विव्रांती आणि सकारात्मक छंद यावर काम करणे क्रमप्राप्त आहे.खेळ, कला, संगीत किंवा वाचन यांसारख्या सकारात्मक छंदांमध्ये मन रमवण्यासाठी प्रोत्साहित करणे. गुन्हेगाराला तणाव व्यवस्थापन समजावून सांगणे जसे की ध्यान किंवा योगासने नियमितपणे करण्यासाठी, अध्यात्मिक गोडी लागण्यासाठी मार्गदर्शन करणे. गुन्हेगारांचे समुपदेशन हा एक दीर्घकालीन, मात्र अत्यंत प्रभावी उपाय आहे. गुन्हेगाराला शिक्षा देण्याबरोबरच त्याला मानसिक आधार देऊन, त्याच्या विचारांना योग्य दिशा देऊन आणि त्याला समाजाच्या प्रवाहात आणण्यासाठी मदत करूनच एका सुरक्षित आणि सुदृढ समाजाची निर्मिती होऊ शकते. कोणीही जन्मजात गुन्हेगार नसतो तर परिस्थिती, काही कारणास्तव स्वतःवरील सुटलेला ताबा, चुकीची संगत यामुळे तो गुन्हेगार बनतो. अनेकदा आपण पाहतो जामिनावर सुटलेले, प रोलवर बाहेर आलेले, तडीपार केलेले गुन्हेगाराच पुन्हा गुन्हा करणारा सक्रिय असतात तसेच ते इतरांना शक्यतो लहान अथवा तरुण मुलांना सुद्धा काही प्रलोभने दाखवून गुन्हात सहभागी व्हायला उत्तेजित करतात. अशा पद्धतीने गुन्हेगारी प्रवृत्ती वाढत जाते आणि नंतर ती नियंत्रण बाहेर जाते. या गुन्हेगारीचा समूळ नायनाट करण्यासाठी समुपदेशन हे प्रभावी माध्यम आहे.

दसरा –दिवाळी अन् रेल्वेचे वेटिंग तिकीट

गणेशोत्सवाची धामधूम संपताच मुंबईकरांचे लक्ष आता दसरा आणि दिवाळीच्या सणांकडे वळले आहे. देशभरात हे दोन्ही सण मोठ्या उत्साहाने साजरे केले जातात. यंदा दिवाळी २२ ऑक्टोबरला आहे. मात्र अजून बराच वेळ असतानाच रेल्वे प्रवासासाठीचे आरक्षण पूर्णपणे भरले आहे. काही मिनिटांतच बहुतांश गाड्यांमध्ये तिकीट बुकिंग संपले असून प्रवाशांना 'वेटिंग' किंवा 'फुल्ल' असा संदेश दिसू लागला आहे. दक्षिण मध्य रेल्वे अंतर्गत असलेल्या नांदेड डिव्हिजनमध्ये नेहमीच मराठवाड्यावर अन्याय होत आला आहे. नांदेड डिव्हिजनचा कारभार तेलंगणाची राजधानी असलेल्या सिकंदराबाद येथील महाव्यवस्थापकाकडूनच होतो. त्यामुळे मराठवाड्यातील रेल्वेविषयक प्रश्न लवकर सुटत नाही व गरजा वेळेवर पूर्ण होत नाही. दरवर्षी दिवाळीच्या पार्श्वभूमीवर विशेष रेल्वे सुरू करत असताना ज्या ठिकाणी मागणी नाही अशा ठिकाणी म्हणजेच बिहारसाठी व तेलंगणातील अनेक जिल्हांसाठी नांदेड डिव्हिजनवरून रेल्वे सोडण्यात येतात. ज्याचा फायदा मराठवाड्यातील जनतेला होत नाही.

दसरा व दिवाळी सणाच्या पार्श्वभूमीवर मराठवाड्यातील कोणत्याही शहरासाठी रेल्वेचे तिकीट सध्या उपलब्ध नाही. सर्वत्र वेटिंग लिस्ट दाखवत आहे. यामुळे अनेक विद्यार्थी व पालक दसरा व दिवाळीत घरी कधी पोहोचणार व कसे पोहोचणार या विचंचनेत आहेत. त्यामुळे दिवाळीसाठी मराठवाड्यातून पुणे व मुंबईला ये-जा करण्यासाठी काही दिवसांसाठी नियमित विशेष रेल्वे सुरू करणे अत्यंत गरजेचे आहे. मराठवाड्यात पायलीला पन्नास नेते आहेत; परंतु या दरम्यान मराठवाड्यात महत्त्वाच्या शहराला जोडणारी विशेष रेल्वे किमान सणासुदीच्या काळात सुरू व्हावी, यासाठी प्रयत्नशील नाही. मराठवाड्यातील प्रवाशांची होत असलेली गैरसोय लक्षात घेऊन एकाही खासदारांनी रेल्वे बोर्डाकडे पुणे व मुंबईसाठी दिवाळी स्पेशल रेल्वे सुरू करण्याबाबत मागणी केलेली नाही. मराठवाड्यात असलेल्या खासदारांची संख्या लक्षात घेता त्यांच्या पाठपुराव्यांनंतर दसरा व दिवाळी काळात विशेष रेल्वे सेवा सुरू होणे अत्यंत आवश्यक आहे. यासाठी नेत्यांवर सर्वसामान्यांचा दबाव आवश्यक आहे. किमान भाजपच्या खासदारांनी मराठवाड्यातील जनतेला दिवाळीत आवश्यक असलेल्या ठिकाणी म्हणजेच किमान मुंबई, पुण्यासाठी विशेष रेल्वे नियमित सुरू करून द्यावी, अशी मागणी मराठवाड्यातून जोर धरत आहे.दसरा व दिवाळी हे हिंदू संस्कृतीमधील सर्वात मोठे सण आहेत. या सणासाठी प्रत्येकजण घरात उपस्थित राहून सण साजरा करण्याचा प्रयत्न करतात. देश-विदेशात, परराज्यात, परगावी असणारे प्रत्येकजण आपापल्या

घरी, आपापल्या गावी येण्यासाठी घडपड करत असतात; परंतु दळणवळणाचे प्रमुख साधन असलेले रेल्वे, बससेवा दसरा-दिवाळी काळात गर्दीने खचाखच भरलेले असतात. या काळात रेल्वे व बसमध्ये जागा मिळविणे अशक्य असते. या दरम्यान रेल्वे व बसमध्ये प्रवास करण्यासाठी जागाच शिल्लक नसतात. सर्व तिकिटे अगोदरच बुक झालेली असल्याने अनेकजण तिकिटासाठीच चिंतेत असतात. मराठवाड्यातील अनेक विद्यार्थी, पालक शिक्षण व नौकरीनिमित्त पुणे, मुंबई, दिल्ली, बंगळूरू यांसारख्या मोठ्या शहरात वास्तव्याला आहेत. याबरोबरच अनेक विद्यार्थी राज्याच्या बाहेर दिल्ली, आग्रा, मथुरा, सोनीपत, पानीपतपर्यंत शिक्षणासाठी बाहेरगावी असतात. त्यांना मराठवाड्यात आपल्या गावी दिवाळी व दसरा या सणासाठी परत येण्याची खूप इच्छा आहे. पण तिकिटाअभावी त्यांना आपल्या घरी येण्याची सोयच राहिलेली नाही.रेल्वेचे सर्व तिकीट अगोदरच बुक झालेले असल्याने अशा हजारो प्रवाशांसाठी अतिरिक्त रेल्वे सोडणे अत्यंत गरजेचे आहे. यासाठी मराठवाड्यातील खासदारांनी केंद्रावर दबाव आणून किमान दसरा व दिवाळी काळात पुणे, मुंबई, दिल्ली, बंगळूरू, हैदराबाद या मार्गांवर अतिरिक्त रेल्वे सुरू कराव्यात. या सर्व रेल्वे दिवाळी काळात दसरो सुरू राहणे आवश्यक आहे. दक्षिण मध्य रेल्वेकडे जास्त कोचेस नसले तरी कमी कोचेस लावून दिवाळी काळात नियमित विशेष रेल्वे सुरू करता यावी यादृष्टीने रेल्वे बोर्डावर दबाव टाकणारे नेते आवश्यक आहेत. बाहेर गावात अनेकजण मराठी भाषिक आहेत. त्यांना दसरा व दिवाळीनिमित्त आपापल्या गावी, घरी यायचे आहे. त्यांच्यासाठी रेल्वे बोडाने अतिरिक्त व विशेष रेल्वे सुरू करणे

आवश्यक आहे, ही बाब सर्वसामान्य प्रवाशाला कळू शकते तर मग रेल्वे प्रशासन याबाबत झोपेचे सोग का घेते? असाही प्रश्न अनेक प्रवाशांना पडतो. आजघडीला कोणत्याही रेल्वेत दसरा व दिवाळीचे तिकीट मिळू शकत नाही. ही अडचण लक्षात घेऊन अशा सर्वांसाठी अतिरिक्त रेल्वेची नितांत गरज आहे. रेल्वे बोर्ड अनेकदा दसरा व दिवाळीची गरज लक्षात घेऊन विशेष रेल्वे सोडत असते; परंतु ज्या ठिकाणी खरी गरज आहे, त्याठिकाणी रेल्वेसेवा दिली जात नाही. यापूर्वी अनेकदा बिहार राज्यात तसेच तेलंगणातील नको असलेल्या जिल्ह्यात दिवाळी काळात विशेष रेल्वे सोडण्यात आलेल्या आहेत, असा नांदेड डिव्हिजनचा अनुभव आहे. त्यामुळे नांदेड डिव्हिजन अंतर्गत आवश्यक असलेल्या पुणे, मुंबई, बंगळूरू-दिल्ली या गावांसाठी तरी विशेष रेल्वे देणे आवश्यक आहे. या काळात खासगी वाहने, ट्रॅव्हल्स चालक चारपट, पाचपट भाडे आकाशचर जनतेची लूट करतात. या प्रकारात शासनाचे जवळपास संबंधित सर्व विभागाचे अधिकारी हात ओले करून घेतात, असा आरोप नेहमीच होतो. सध्याला मराठवाड्यात ट्रॅव्हल्स चालकांकडून दसऱ्याचीच बेसुमार लूट सुरू आहे. आजघडीला दसऱ्याचे सर्व तिकीट ट्रॅव्हल्सवाल्यांनी वाढवून ठेवले आहे. त्यांच्यावर अरटीओ विभागाचा अंकुश राहिलेला नाही. दिवाळी काळात तर ट्रॅव्हल्सच्या तिकिटांना सोन्याचा भाव येतो.ट्रॅव्हल्सचालक ऐन दिवाळीत प्रवाशांकडून मनमानी पद्धतीने तिकिटाचे दर वसूल करतात. या दरम्यान प्रवासी वर्गाकडून जादा दाने वसुली करू नये, असे शासनाचे आदेश असतात. ते आदेश केवळ कागदावच असतात. त्या

आदेशाला एक जबाबदारी म्हणून पालन केल्यास लाखो प्रवाशांचे कल्याण होईल; परंतु अधिकारी अशा संधीची वाटच पाहत असतात. ते स्वतःचेच सोने करून घेतात, असा सर्वसामान्यांचा आरोप असतो. दक्षिण मध्य रेल्वेच्या नांदेड डिव्हिजनने मराठवाड्यातील प्रवाशांची मागणी लक्षात घेऊन गरज असलेल्या ठिकाणी दसरा व दिवाळी काळात अतिरिक्त रेल्वेसेवा पुरवणे हे सवा पुरवावी. मराठवाड्यातील नागरिकांना आनंदाने सण साजरे करू द्यावेत. यासाठी मराठवाड्यातील खासदारांनी विशेष लक्ष देणे गरजेचे आहे. आपल्या मराठवाड्यातील नागरिकांची गरज लक्षात घेऊन दक्षिण मध्य रेल्वेच्या अधिकाऱ्यांनी देखील यासाठी सहकार्य करणे गरजेचे आहे. मराठवाड्यातील सर्व नागरिकांनी आपापल्या भागातील खासदारांकडे दसरा व दिवाळी काळात अतिरिक्त रेल्वे सोडण्यासाठी आग्रह धरवा, यासाठी हीच वेळ योग्य असून आतापासून यासाठी पाठपुरावा करणे गरजेचे आहे. नागरिकांनी देखील याबाबत मागणी व पत्रव्यवहार यासाठी खासदारांकडे पाठपुरावा करण्याची गरज आहे. केंद्रात असलेले रेल्वे बोर्ड मराठवाड्याकडे लक्ष देण्याच्या दृष्टीने खासदारांनी लक्ष केंद्रित करणे आवश्यक आहे. दसरा व दिवाळीची गरज लक्षात घेऊन किमान ४-५ अतिरिक्त रेल्वे दसरो सण प्रमुख शहरांसाठी सोडणे आवश्यक आहे. मुंबई, पुणे, दिल्ली, बंगळूरू या शहरांसाठी तरी सोयीच्या वेळेत अतिरिक्त रेल्वे आवश्यक आहे. किमान या मागण्यांसाठी तरी मराठवाड्यातील नागरिकांवर आंदोलनाची वेळ येऊ नये, अशी सोय रेल्वे बोर्डाने करावी, अशी अपेक्षा मराठवाड्यातून व्यक्त केली जात आहे.

प्रासिकर परताव्यातून सायबर गुन्हाचे तंत्र

आजच्या काळात सायबर सुरक्षा अधिक महत्त्वाची बनली आहे. प्रत्येक वापरकर्त्याने आपली वैयक्तिक माहिती जपून ठेवली पाहिजे आणि ऑनलाइन व्यवहार करताना अधिक सावधगिरी बाळगणे गरजेचे आहे. करभरणेची तारीख उलटल्यानंतर प्रासिकर खात्याचा परतावा लोकांच्या खात्यात जमा होत असतो. याचा फायदा घेऊन सायबर गुन्हेगार भाबड्या करदात्यांना लुबाडण्याचा प्रयत्न करतात, याबाबत सतर्क असायला हवे.प्रासिकर खात्याकडून येणारा परतावा म्हणजे आर्थिक वर्षात भरलेला कर प्रत्यक्ष देय असलेल्या करापेक्षा जास्त असतो, तेव्हा सरकार परत करते ती अतिरिक्त रक्कम. दुसऱ्या शब्दांमध्ये सांगायचे तर, तुम्ही सरकारला गरजेपेक्षा जास्त कर दिल्यास परत मिळणारी जास्तीची रक्कम. चुकून देय करापेक्षा जास्त कर भरल्यास, टीडीएस कपात जास्त झाल्यास, कार्यालय किंवा बँकेने उत्पन्नावर (उदा.पगार,व्याजाचे उत्पन्न) जास्त टीडीएस कपात केल्यास असा परतावा मिळतो. करबचतीसाठी केलेल्या गुंतवणुकीची माहिती नंतर सादर केल्यास, कर गणनेमध्ये काही चूक झाल्यासही हे अनुभवायला मिळते. अशा वेळी मिळणारा परतावा बहुतेक वेळी देत तुमच्या बँक खात्यात जमा केला जातो. अशा वेळी परतावा प्रक्रियेद्वारे प्राम होईल आणि लवकरच आपल्या खात्यात जमा होईल, असा इमेल किंवा मेसेज येतो. याचा फायदा घेऊन सायबर गुन्हेगार भाबड्या करदात्यांना लुबाडण्याचा प्रयत्न करतात. यासाठी सतर्क असणे जरीचे आहे. हा एक प्रकारचा सायबर धोटाळा आहे, जिथे सायबर गुन्हेगार प्रासिकर विभागाचे अधिकारी असल्याचा बनाव करतात. कर परतावा मिळणार असल्यास किंवा करगणनेत काही चूक झाली, असल्याच्या खोट्या गोष्टी सांगून ते करदात्यांची गोपनीय आर्थिक माहिती मिळवतात. या प्रकारांना आळा घालणे महत्त्वाचे.सहसा करदात्याला ईमेल किंवा इन्स्टंट मेसेजिंग ॲप्लिकेशनवरून एक मेसेज येतो, ज्यामध्ये तुमचा प्रासिकर परतावा थकीत आहे किंवा तुम्हाला भरलेली कराची रक्कम चुकीची आहे किंवा प्रासिकर भरताना काही तरी चूक झाली आहे, असे दावे केलेले असतात. अशा मेसेजचा उद्देश करदात्याला धाबकून तातडीने काही तरी करण्याची भावना निर्माण करणे हा असतो. मेसेजमध्ये एक लिंक असते, जी प्रासिकर विभागाच्या अधिकृत ईफायलिंग पोर्टलसारखी दिसते. करदात्याला प्रासिकर विभागाचे अधिकृत प असल्याचा बनाव करून संबंधित सायबर गुन्हेगार एक एपिके फाईल डाऊनलोड करायला सांगतात, ज्याचा उपयोग प्रासिकराशी संबंधित समस्या सोडवण्यासाठी असल्याचे सांगितले जाते. एकदा करदात्याने त्या लिंकवर क्लिक केले किंवा बनावट प इन्स्टॉल केले की ते एका बनावट वेबपेजवर किंवा इट्रफेसवर जातात, जे सरकारी प्लॅटफॉर्मसारखे दिसते. इथे, त्यांना आपली बँक आणि आर्थिक माहिती तसेच

वैयक्तिक माहिती भरण्यास सांगितले जाते. फसवणूक अधिक प्रभावी बनवण्यासाठी, धोटाळेबाज प्रासिकर विभागाचे अधिकारी किंवा हेल्पडेस्क प्रतिनिधी असल्याचे भासवून फोन करतात आणि करदात्याला बनावट ॲप इन्स्टॉल करण्यास किंवा लिंकवर क्लिक करण्यास आणि आवश्यक माहिती देण्यास सांगतात. एकदा आवश्यक माहिती मिळाली, की धोटाळेबाज त्याचा वापर अनधिकृत इलेक्ट्रॉनिक व्यवहार करण्यासाठी करतात.असे गुन्हे सातत्याने वाढत आहेत. त्यामुळे तज्ज्ञांकडून सातत्याने खबरदारीचे काही उपाय सांगितले जातात. पहिला म्हणजे सत्यता तपासणे. प्रासिकर विभागाकडून पाठवल्याचा दावा करणाऱ्या कोणत्याही ईमेलची सत्यता नेहमी तपासावी. अशा संपर्काचा स्रोत काय आहे, याकडे लक्ष द्यावे. शंका असल्यास अशा मेसेजला प्रतिसाद देणे टाळावे. अनोळखी लिंकवर क्लिक करू नये. या लिंक बनावट वेबसाइट्सकडे घेऊन जातात. सामान्यजनांनी आपली संवेदनशील माहिती काधीही शेअर करू नये. कोणताही अधिकृत सरकारी विभाग फोनकॉल, मेसेज किंवा ईमेलद्वारे ही माहिती सायबर गुन्हेगार एक एपिके फाईल डाऊनलोड करायला सांगतात, ज्याचा उपयोग प्रासिकराशी संबंधित समस्या सोडवण्यासाठी असल्याचे सांगितले जाते. एकदा करदात्याने त्या लिंकवर क्लिक केले किंवा बनावट प इन्स्टॉल केले की ते एका बनावट वेबपेजवर किंवा इट्रफेसवर जातात, जे सरकारी प्लॅटफॉर्मसारखे दिसते. इथे, त्यांना आपली बँक आणि आर्थिक माहिती तसेच

असतील.सायबर गुन्हेगार आपले सावज कसे शोधतात हे इथे समजून घेणे महत्त्वाचे ठरते. सायबर गुन्हेगार आपल्या लक्ष्याचा शोध घेण्यासाठी अनेक पद्धती वापरतात. यामध्ये आता आर्टिफिशियल इंटेलिजन्सचाही वापर मोठ्या प्रमाणावर होत आहे. बरेचदा सोशल मीडियावरील प्रोफाइल तपासून लोकांना हेरले जाते. यामध्ये लोकांच्या मानसिकतेचा फायदा घेतला जातो. उदाहरणार्थ, ओळखीचा बहाणा करणे. गुन्हेगार कुटुंबातील सदस्य किंवा मित्र असल्याचा दावा करतात आणि माहिती मिळवतात. बरेचदा ते तुमच्या मनात तातडीची गरज किंवा भीती निर्माण करतात, जसे की तुमचे बँक अकाउंट बंद होणार आहे. बरेचदा सार्वजनिक माहिती आणि डेटा लीक केला जातो. आज काल लोक सोशल मीडियावर खूप माहिती शेअर करतात. गुन्हेगार या माहितीचा वापर करतात. अनेकदा बँक खाते, आधार, पॅनची माहिती सोशल मीडियावर पाठवली जाते. हे नक्कीच धोकादायक आहे. माहितीचा वापर करून ते पासवर्डचा अंदाज लावण्याचा प्रयत्न करतात. अनेकदा कंपन्यांच्या डेटाबेसमध्ये सायबर हल्ला होतो. त्यावेळी ग्राहकांची वैयक्तिक माहिती, जसे की ईमेल आयडी आणि पासवर्ड लीक होते. ही माहिती गुन्हेगार डार्क वेबवर विकत घेतात आणि नंतर दुसऱ्या हल्ल्यासाठी त्याचा वापर करतात. बरेचदा आपणच अशा गुन्हेगारांची शिकार होतो. काही व्यक्ती किंवा कंपन्यांची सायबर सुरक्षा कमकुवत असते. या व्यक्ती सर्वात सोप्या शिकार असतात. बरेचदा आपण ठेवलेले सोपे पासवर्ड फसवणुकीला कारण ठरतात.१२३४५६ किंवा यासारखे सोपे पासवर्ड

वापरणाऱ्या लोकांना सहज लक्ष्य केले जाऊ शकते. जुन्या किंवा अपडेट न केलेल्या सॉफ्टवेअरमध्ये अनेक कमतरता असतात. त्याचाही फायदा गुन्हेगार घेतात. कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या मदतीनेही सायबर गुन्हेगार आपले हल्ले अधिक प्रभावी आणि वेगवान बनवतात. एआयचा वापर ते विविध प्रकारे करतात. फिशिंग हल्ले अधिक वैयक्तिक बनवणे, हा याचाच एक प्रकार. आधीचे फिशिंग ईमेल हे सहसा व्याकरण आणि स्पेलिंगच्या चुकांनी भरलेले असायचे. पण एआयच्या मदतीने आता असे ईमेल अत्यंत अचूक आणि तुमच्यासाठी खास तयार केल्यासारखे वाटतात. एआय यंत्रणा सोशल मीडियावरून माहिती गोळा करून, तुमच्या आवडींचा, सवयींचा अभ्यास करून असे मेसेज तयार करू शकते. एआयचा वापर करून गुन्हेगार असे मालवेअर तयार करतात, जे आपोआप बदलतात. दुर्दैवाने पारंपरिक सुरक्षा सॉफ्टवेअर त्यांना पकडू शकत नाहीत. एआय टूल मोठ्या प्रमाणात इंटरनेटवरून डेटा गोळा करू शकतात. यामुळे कमी वेळात मोठ्या प्रमाणात लोकांची माहिती मिळवणे गुन्हेगारांसाठी सोपे झाले आहे. एआयच्या मदतीने आता ऑडिओ आणि व्हिडीओचा वापर करून एखाद्या व्यक्तीचा आवाज किंवा चेहरा हुबेहब कॉपी करता येतो. याचा वापर करून ते फॉन कॉल किंवा व्हिडीओ कॉलद्वारे लोकांना फसवतात. या पार्श्वभूमीवर आता सायबर सुरक्षा अधिक महत्त्वाची बनली आहे. प्रत्येक वापरकर्त्याने आपली वैयक्तिक माहिती जपून ठेवली पाहिजे आणि ऑनलाइन व्यवहार करताना अधिक सावधगिरी बाळगणे गरजेचे आहे.

नंदुरबार वैद्यकीय महाविद्यालयाला 'जननायक बिरसा मुंडा' यांचे नाव

नंदुरबार । दिपक गोसावी
नंदुरबार जिल्ह्यातील आदिवासी बांधवांची बहुप्रतिक्षित मागणी पूर्ण झाली असून, येथील नवनिर्मित शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाला आता 'जननायक बिरसा मुंडा वैद्यकीय महाविद्यालय' असे अधिकृत नाव देण्यात आले आहे. महायुती सरकारने या नामकरणाला त्वरित मान्यता दिल्याने, आदिवासी समाजामध्ये आनंदाचे वातावरण आहे. नंदुरबार हा आदिवासी बहुल जिल्हा आहे. येथील नागरिकांना वैद्यकीय शिक्षण,

अत्याधुनिक निदान, औषधोपचार आणि संशोधनाचा मोठा लाभ मिळावा या प्रमुख उद्देशाने हे महाविद्यालय उभारण्यात आले आहे. या भागातील जनतेसाठी हे महाविद्यालय एक मोठे वरदान ठरणार आहे. शहादा-तळोदा मतदार संघाचे आमदार राजेश पाडवी यांनी, आदिवासी समाजाचे प्रेरणास्रोत आणि महान स्वातंत्र्यसेनानी जननायक बिरसा मुंडा यांचे नाव महाविद्यालयाला देण्याची आग्रही मागणी शासनाकडे केली होती. बिरसा मुंडा हे आदिवासी जमातीसाठी

देवाप्रमाणे पूजनीय आहेत. त्यांनी इंग्रजांविरुद्ध संघर्ष करताना आपल्या प्राणांची आहुती दिली आणि 'राणीचे राज्य संपवा, आमचे साम्राज्य स्थापित करा' असा क्रांतीचा नारा दिला होता. आमदार पाडवी यांच्या नेतृत्वाखालील या मागणीला समाजात, सामाजिक संघटनांमध्ये आणि सर्वसामान्य जनतेकडून व्यापक पाठिंबा मिळत होता. बिरसा मुंडा यांच्या नावाने हे महाविद्यालय ओळखले जावे, अशी सर्वांची तीव्र इच्छा होती.

आदिवासी समाजाच्या भावनांचा आदर करत, महायुती सरकारने नंदुरबार जिल्ह्यातील या एकमेव शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाला जननायक बिरसा मुंडा वैद्यकीय महाविद्यालय असे नाव देण्यास तत्काळ मान्यता दिली. या महत्त्वपूर्ण निर्णयाबद्दल आमदार राजेश पाडवी यांनी राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्रजी फडणवीस आणि महायुती सरकारचे जनतेच्या वतीने मनःपूर्वक आभार व्यक्त केले आहेत. या निर्णयामुळे आदिवासी समाजाच्या भावनांचा यथोचित सन्मान झाला आहे.

एम.के.डी. स्कूलच्या रोमक पवारची राष्ट्रीय T-10 क्रिकेट स्पर्धेसाठी निवड: नंदुरबारच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रेरणा!

नंदुरबार । दिपक गोसावी
एम.के.डी. इंग्लिश मीडियम स्कूल, नंदुरबारचा उद्योगमुख क्रिकेटपटू रोमक विकी पवार याने नंदुरबार जिल्ह्याचे नाव राष्ट्रीय स्तरावर नेले आहे. रोमकची ६-१० ओव्हरआर्म क्रिकेट आंतर-जिल्हा राष्ट्रीय अजिंक्यपद स्पर्धा २०२५-२६ साठी महाराष्ट्राच्या संघात निवड झाली आहे. रोमकच्या या यशामुळे जिल्ह्यातील इतर विद्यार्थ्यांसाठी एक मोठी प्रेरणा निर्माण झाली आहे. रोमकला T-10 ओव्हरआर्म क्रिकेट असोसिएशन ऑफ महाराष्ट्रकडून (T-10 OCAM) अधिकृत निवडपत्र प्राप्त झाले आहे. ही प्रतिष्ठेची राष्ट्रीय स्पर्धा गोवा येथील मडगाव येथे ०८ ऑक्टोबर ते १० ऑक्टोबर २०२५ या कालावधीत आयोजित करण्यात आली आहे. रोमक

१४ वर्षाखालील गटात महाराष्ट्राचे प्रतिनिधित्व करणार आहे. राष्ट्रीय स्तरावर खेळण्याची ही संधी रोमकसाठी अत्यंत महत्त्वाची असून, यातून तो आपले कौशल्य सिद्ध करू शकेल आणि भविष्यात क्रिकेटमध्ये मोठी झेप

रोमकचे अभिनेतृत्व करून त्याला पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या. शाळेचे प्रशासकीय अधिकारी सचिन भोंगळे आणि प्राचार्य जिनेश के. यू. यांनी रोमकच्या मेहनतीचे कौतुक केले. रोमकच्या या यशात क्रीडाशिक्षक प्रशांत शिंदे, योगेश मोरे, चंद्रकांत बारस्कर आणि जगदीश जाधव यांचे मोलाचे मार्गदर्शन लाभले आहे. रोमकने मिळवलेले हे यश केवळ त्याच्या वैयक्तिक मेहनतीचे फळ नसून, योग्य मार्गदर्शन आणि सातत्यपूर्ण प्रयत्नांचे प्रतीक आहे. जिल्ह्यातील सर्व विद्यार्थ्यांनी रोमकचा आदर्श घेऊन अभ्यासाबरोबरच क्रीडा क्षेत्रातही उत्कृष्ट कामगिरी करावी, असे आवाहन यानिमित्ताने करण्यात येत आहे.

केज येथे गंगामाऊली शुगर मार्फत ऊस पिक परिसंवाद संपन्न

केज । प्रतिनिधी

केज येथे गंगामाऊली शुगर या कारखान्याच्या मार्फत कारखाना परिसरातील ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना पुर्वहंगामी ऊस लागवड पद्धतीमुळे ऊस उत्पादनात होणारी वाढ या बाबत माहिती देण्या करिता कृषिभूषण सन्मानित श्री.पांडुरंग आबा आवाड रा. आवाड शिरपुरा यांचे पुर्व हंगामी व सुधारीत ऊस जातीची लागवड पर चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले होते. या चर्चासत्र कार्यक्रमात श्री.पांडुरंग आबा आवाड यांनी शेतकऱ्यांना पुर्व हंगामी ऊस लागवडी करिता जमीनीची पुर्व मशागत, लागवड हंगाम, सुधारीत ऊस जाती, सरीतील अंतर, खत व्यवस्थापन, एकात्मिक रोग व किड व्यवस्थापन या बाबत सखोल मार्गदर्शन केले. या चर्चासत्रास मस्साजोग, सांगवी, सारणी, पिंपळगव्हाण, शिंदी, काळेगाव, आरणगाव, जाधव जवळा, कोरगाव, सावंतवाडी, डोनागाव, सारणी आनंदगाव, सोनीजवळा, चिंचोली माळी, हादगाव, डोका व

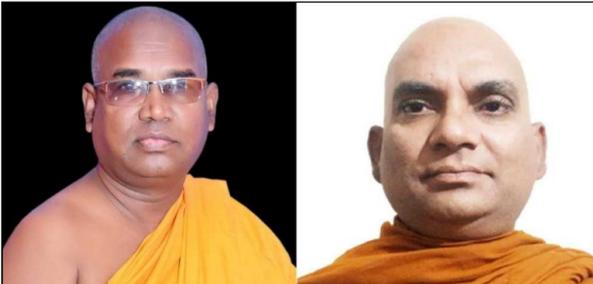

कारखाना परिसरातील शेतकऱ्यांनी मोठ्या संख्येने सहभाग नोंदवला. या चर्चासत्रास गंगामाऊली शुगरचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री.बी.आय. मुजावर, मुख्य शेतकी अधिकारी श्री.अविनाश आदनाक, ऊस विकास अधिकारी, ऊस पुरवठा अधिकारी व शेतकी विभागातील सर्व कर्मचारी या उपस्थित होते. या कार्यक्रमाचे सुत्रसंचलन श्री.वसंत गायकवाड चप्रास्तावीक मुख्य शेतकी अधिकारी श्री.अविनाश आदनाक यांनी केले. यामध्ये त्यांनी प्रमुख मार्गदर्शक पांडुरंग आबा आवाड यांची ओळख व त्यांनी केलेले ऊस शेतकीतील सुधारीत प्रयोग या बाबत सखोल माहिती दिली. आभार प्रदर्शनाचे चर्चासत्राची सांगता झाली.

बौद्ध धम्म रॅलीत जास्तीत जास्त बौद्ध बांधवांनी सहभागी व्हावे; संयोजन समिती

परळी । प्रतिनिधी

आजच्या बौद्ध धम्म रॅलीत जास्तीत जास्त बौद्ध बांधवांनी सहभागी व्हावे असे आवाहन संयोजन समिती यांनी केले आहे. याबाबत सविस्तर माहिती अशी की परळी शहरातील भीम नगर जगतकर गल्ली येथील सुगंध कुटी बुद्ध विहार येथे आषाढ पौर्णिमा ते अश्विन पौर्णिमा या कालावधीमध्ये किल्लारी येथील पूज्य भंते धम्मसार थैरो यांच्या मार्गदर्शनाखाली वर्षावास अधिवेशन चालू होता या तीन महिन्यांच्या कालावधीमध्ये भीम नगर येथील १० उपासकांनी रोज भंते धम्मसार थैरो यांचे भोजनदान व सायंकाळी सामूहिक खीरदान करण्याचे काम येथील या १० उपासकाने केला असून त्याचा समारोप आज दिनांक ५ ऑक्टोबर २०२५ रोजी भव्य अशा धम्म रॅलीने होणार असून या धम्म रॅली ची सुरुवात सकाळी ठीक दहा वाजता बसवकल्याण येथील पूज्य भंते

धम्मनाग महाथैरो यांच्या हस्ते पंचशील ध्वजाचे ध्वजारोहण करून होणार असून लगेच भंते व श्रमनेर संघास भोजनदान देण्यात येणार असून यानंतर धम्मदेशना व भंते धम्मसार थैरो यांना एक चार चाकी वाहन दान देण्यात येणार आहे तसेच अकरा वाजता धम्मा रॅली सुरुवात होऊन त्यानंतर सामूहिक

नवीन व जुन्या पदवीधर मतदारांनी पदवीधर मतदारसंघात नाव नोंदणी करावी

बीड । प्रतिनिधी

नुकतेच निवडणूक विभागाने पदवीधर मतदार संघाच्या निवडणूकीच्या कार्यक्रम जाहीर केला आहे डिसेंबर २०२६ मध्ये पदवीधर मतदार संघाच्या निवडणूका पार पडतील त्या अनुषंगाने छत्रपती संभाजीनगर विभाग पदवीधर मतदार संघातील, बीड, जालना, परभणी, धाराशिव, लातूर, नांदेड, हिंगोली तसेच छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यातील सर्व पदवीधर मतदारांनी आपापल्या तालुक्यातील तहसील कार्यालय येथे जाऊन मतदार यादी मध्ये नाव नोंदणी करून घ्यावी यापूर्वी नाव नोंदवले असेल तरीही जुन्या पदवीधर मतदारांनी पुन्हा नाव नोंदणी करणे आवश्यक आहे कारण पदवीधर मतदारसंघात दरवेळी नवीन मतदार यादी तयार केली जाते मागील वर्षी नोंदणी केली असेल तरी यावर्षी पुन्हा मतदार यादीत नाव नोंदणी करावी लागणार आहे तसेच नवीन पदवीधर मतदारांना १/

११/२०२५ पर्यंत पदवीला ३ वर्षे पूर्ण झालेले पदवीधर मतदारसंघात नाव नोंदणी करू शकतात नाव नोंदणी करण्याचा कालावधी आहे ६ नोव्हेंबर २०२५ पर्यंत नाव नोंदणी करू शकता छत्रपती संभाजीनगर विभाग पदवीधर मतदारसंघात नाव नोंदणी करण्यासाठी आवश्यक असणारे कागदपत्रे

१) फॉर्म नं.१८ (मतदार नोंदणी फॉर्म)
२) पदवी प्रमाणपत्र / अंतिम वर्षे मार्कशीट
३) पासपोर्ट साईज फोटो x) मतदार ओळखपत्र / आधार कार्ड (कोणतेही एक)
५) नाव बदल असल्यास - गॅझेट/ विवाह नोंदणी प्रमाणपत्र/ पॅनकार्ड इत्यादी आवश्यक कागदपत्रे नाव नोंदणी करण्यासाठी लागतात तसेच कागदपत्रांचा सर्व झेरॉक्स वर स्वतः की सही (सेल्फ अटस्टेड) त्याच बरोबर कार्यकारी अधिकारी किंवा हेड मास्तर किंवा गॅझेटेड ऑफिसर यांच्याकडून अटस्टेड पाहिजे म्हणजे सेल्फ अटस्टेड आणि अटस्टेड दोन्ही पाहिजे तरी छत्रपती संभाजीनगर विभाग पदवीधर मतदारसंघात नवीन व जुन्या पदवीधर मतदारांनी नाव नोंदणी करावी असे आवाहन वंचित बहुजन आघाडीचे जिल्हाध्यक्ष अजय सरवडे जिल्हा उपाध्यक्ष ज्ञानेश्वर कवठेकर, पुरुषोत्तम (गोटू) वीर यांनी केले आहे

लातूरच्या लेकीची उत्तुंग भरारी

नदीम परतेल । लातूर
लातूरच्या रेणापूरमधील विद्यार्थिनी मदिद्या खदीर सय्यद हिने जुलै २०२५ मध्ये घेण्यात आलेल्या अखिल भारतीय व्यवसाय (ITI) परीक्षेत ९९.६६ टक्के गुण मिळवून भारतात दुसरे स्थान प्राप्त केले आहे. मदिद्याने मिळवलेल्या या यशाचे कौतुक पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी तिचा सन्मान करत केले आहे. मदिद्याच्या सततच्या प्रयत्नांमुळे तिला हे यश प्राप्त करता आले. मदिद्याने मिळविलेल्या यशासाठी तिचे व तिच्या

परिवाराचे मनःपूर्वक अभिनंदन. मदिद्याने प्रचंड कष्टातून मिळवलेले हे यश इतर विद्यार्थ्यांसाठी नक्कीच प्रेरणादायी आहे. वडील बांधकाम कामगार असून त्यांच्या कष्टाची जाण ठेवत, स्वतःची ध्येय पूर्ण करण्यासाठीची मदिद्याची इच्छाशक्ती खरंच कौतुकास्पद आहे. भविष्यात देखील मदिद्या तिच्या सातत्यपूर्ण अभ्यासातून जिद्दीने यश मिळवत राहील. मदिद्या सय्यदला तिच्या पुढील वाटचालीसाठी हार्दिक शुभेच्छा.

बालाजी पालखी पदयात्रा सोहळ्याचा ठिकठिकाणी स्वागत करून समारोप

हनुमंत चंदनकर । नायगाव
नांदेडच्या नायगाव तालुक्यातील श्री भगवान बालाजी यांच्या प्रथम वर्ष पालखीचे ठिकठिकाणी स्वागत करून बालाजी मंदिर येथे समारोप करण्यात आला केल्या दहा दिवसापासून बालाजी मंदिर समितीचे हनुमंतराव पाटील चव्हाण यांच्या मार्गदर्शनाखाली नगरसेवक पंकज पाटील चव्हाण, पवन गादेवार यांनी पुढाकार घेऊन. श्री हनुमान मंदिर नायगाव ते भगवान बालाजी मंदिर नरसी येथे पालखी सोहळ्याचा आयोजन करण्यात आलं होतं हा पालखी पदयात्रा सोहळा अकरा दिवस चालला या पालखीचं स्वागत नरसी ग्रामस्थांच्या वतीने, सामाजिक कार्यकर्ते भास्कर भाऊ कोकणे नरसीकर, धिरज विनायकराव उत्तवार, आरपीआय आठवले गटाचे व्यापारी जिल्हा उपाध्यक्ष धम्मदीप भद्रे कांडाळकर, सामाजिक कार्यकर्ते सचिन फुलारी व गजानन फुलारी यांनी

पालखीचे व आयोजकाचे स्वागत केले भावीकभक्त सहभागी झाले होते हा या पालखी सोहळ्यामध्ये हजार पालखी पदयात्रा सोहळा दहा दिवस

चालला व श्री भगवान बालाजी नरसी येथे विजय दशमी दसऱ्यानिमित्त पालखी पदयात्रा सोहळ्याला चहा फराळ व नाश्याची व्यवस्था श्री नामदेव गादेवार, विश्वनाथ दमकुंडावार, साईनाथ मेडेवार, सदानंद सावकार मेडेवार, सतिश सावकार मेडेवार, रमेश मेडेवार, बालाजी मेडेवार सौ आरतीताई कृष्णा चैतन्य, नगरसेवक पंकज पाटील चव्हाण, आळंदीकर सावकार, चंद्रकांत सावकार कवटीकराव, चंद्रकांत सावकार बच्चेवार, सुभाष चलावार, डॉ पोलावार, महेश सावकार मद्रेवार, राम सावकार मद्रेवार यांनी केले तर साईनाथ मेडेवार, मनोज सावकार, साईनाथ वडुमवार, डॉक्टर पवार साहेब, गणेशराव पाळेकर, सतीश मेडेवार, गजानन गादेवार व्यंकटराव शिंदे राम सावकार मद्रेवार यांचे विशेष सहकार्य लाभले यावेळी पंकज पाटील चव्हाण व पवन गादेवार यांनी सर्व भाविकांचे व पदयात्री करून आभार मानले

हे पत्रक मालक, मुद्रक, प्रकाशक, संपादक अजय महादेव भांगे यांनी निर्मिती प्रिंटिंग प्रेस, टाकळी रोड, धोंडीपुरा, जोशी नर्सिंग होमच्या समोर बीड ता.जि. बीड ४३११२२ येथे छापून दैनिक वादळवार्ता कार्यालय, महात्मा फुले नगर केज, पाण्याच्या टाकीजवळ केज ता. केज जि. बीड ४३११२३ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. मो.न.९४२२६६००७७

This newspaper is printed by owner, printer, publisher, editor Ajay Mahadev Bhangre at nirmiti printing press, takli road, dhondipura in front Joshi nursing Home, Beed, tq. Beed, Dist. Beed 431122, Maharashtra and published at Dainik Vadalvarta office Mahatma Phule Nagar, near water tank kaij tq. kaij dist. Beed 431123 (Maharashtra) mo. no. 9422660077